

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 3692/2018
15.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Горан Недељковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Весна Трлајић, адвокат из ..., ради неоснованог обогаћења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7366/16 од 19.09.2017. године, у седници одржаној дана 15.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7366/16 од 19.09.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 2675/14 од 26.04.2016. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да тужиљи на име стицања без основа исплати износ од 175 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате и то на сваки месец појединачно почев од 01.04.2009. године па до 28.01.2016. године као дана правноснажности решења о физичкој деоби имовине парничних странака са каматом у висини стопе коју прописује Европска централна банка на сваки појединачин месечни износ од доспелости до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до 28.01.2016. године на сваки појединачни месечни износ камату по стопи предвиђеној Законом о затезној камати у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 190.600,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7366/16 од 19.09.2017. године, по одржаној главној расправи, ставом првим изреке, укинута је пресуда Трећег основног суда у Београду П 2675/14 од 26.04.2016. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље за исплату износа од 175 евра у динарској противвредности за сваки месец појединачно за период од 01.04.2009. године до 02.06.2013. године, са припадајућом каматом. Ставом трећим изреке,

делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиљи на име стицања без основа исплати износ од 175 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате и то за сваки месец појединачно почев од 03.06.2013. године до 28.01.2016. године, са припадајућом затезном каматом. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 171.100,00 динара. Ставом петим изреке, обавезана је тужиља да туженом на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 12.000,00 динара. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужени је изјавио ревизију побијајући одлуке садржане у ставовима трећем и четвртом изеке, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужиља је поднела одговор на ревизију туженог, захтевајући накнаду за трошкове њеног састава.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог дозвољена, али да није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда из члана 374. став 1., у вези члана 8. ЗПП, у поступку пред другостепеним судом јер је тај суд по одржаној главној расправи у смислу члана 383. став 4. ЗПП, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа као целине, на основу резултата целокупног поступка, одлучио о тужбеном захтеву.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља и тужени су правноснажним решењем оглашени за наследнике по основу закона са по $\frac{1}{2}$ идеалних делова на заоставштини, иза смрти њиховог оца сада покојног ВВ, који је преминуо ...2009. године. Предметни стан, по структури трособан, користи тужени са члановима породице од смрти оца парничних странака. Утврђено је да је тужени онемогућио тужиљу у покушају да приликом једногодишњег помена уђе у стан и узме неке очеве ствари за успомену. У стан је ушла тек након што је стигла сестра странака ГГ, па је тужиља са њом, супругом и сином ушла у стан. Тужени јој је тада претио полицијом и рекао да напусти стан. Тужиља је имала кључ од стана све до очеве смрти, а након његове смрти није имала кључ, нити га је тражила туженом. Тужиља је 03.06.2013. године, поднела Трећем основном суду у Београду предлог ради физичке деобе непокретности о ком предлогу је суд одлучио правноснажним решењем Р1 446/13 од 11.03.2015. године, утврђујући да није могућа физичка деоба стана број .. по структури трособног корисне површине 96,73 м² који се налази на ... спрату зграде број .. у Булевару ... број .. . Покренут је поступак јавне продаје непокретности. Из налаза и мишљења вештака Душана Орлића утврђено је да је тржишна вредност закупа предметног стана месечно износи 350 евра.

На основу утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом члана 219. Закона о облигационим односима (ЗОО) закључио да тужени од дана очеве смрти 20.03.2009. године неосновано користи цео стан, те да тужиљи припада право на накнаду у висини $\frac{1}{2}$ тржишне вредности закупнине предметног стана почев од 01.04.2009. године до 28.01.2016. године, као дана правноснажности решења којим је одлучено да физичка деоба стана није могућа, због чега је обавезао туженог да тужиљи исплати месечне износе од по 175 евра за наведени период, као износе за које се он неосновано обогатио коришћењем целог стана, односно сувласничког удела на стану који му не припада, на основу члана 210. ЗОО.

Другостепени суд је након одржане расправе укинуо првостепену пресуду налазећи да је изрека неразумљива и делимично усвојио тужбени захтев. Правилно је применио материјално право налазећи да тужиљи сагласно одредбама члана 14. Закона о основама својинскоправних односа – ЗОСПО у вези са чланом 210. став 1. Закона о облигационим односима - ЗОО и 212. Закона о наслеђивању, припада накнада у износу од 175 евра месечно, за период од 03.06.2013. године до 28.01.2016. године, будући да се тужени неосновано обогатио на рачун тужиље због неовлашћеног коришћења њеног сувласничког удела на стану за који је утврђено да није могућа физичка деоба.

Одредбом члана 14. ЗОСПО прописано је да сувласници имају право да држе сувласничку ствар и да је користе заједно са осталим сувласницима сразмерно свом сувласничком уделу, неповређујући права осталих сувласника (став 1.), а члана 16. да сувласник има право да у свако време захтева деобу ствари, осим у време у које би та деоба била на штету других сувласника, ако законом није другачије одређено (став 1.). Сувласник, односно заједнички власник има право на тужбу за заштиту права својине на целу ствар, а сувласник има право и на тужбу за заштиту свог права на делу ствари (члан 43.).

Одредбом члана 210. ЗОО прописано је да кад је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или у закону, стицалац је дужан да га врати, а кад то није могуће, да накнади вредност постигнутих користи (став 1.). Одредбом члана 214. истог Закона, прописано је да када се враћа оно што је стечено без основа, морају се вратити и плодови, платити затезне камате и то ако је стицалац несавестан, од дана стицања, а иначе од дана подношења захтева.

Наиме, тужени је без правног основа користио цео стан, на коме је тужиља сувласник и има право да га сразмерно свом сувласничком уделу од $\frac{1}{2}$ користи. Стога је правилно тужени обавезан да јој на име коришћења без правног основа овог њеног сувласничког удела исплати тржишну вредност закупнине (сразмерно сувласничком уделу), јер је од стране туженог била онемогућена да користи сувласничку ствар, ради чега је тужиља и покренула поступак за физичку деобу ове непокретности.

Супротно наводима ревизије, како је тужиља даном подношења предлога ради физичке деобе непокретности 03.06.2013. године, јасно испољила своју вољу да спорни стан користи сразмерно свом уделу, од тог дана је понашање туженог као држаоца стана противправно (стан користи преко границе свог сувласничког

удела), па је од тада он свакако у обавези да јој на име стицања без основа исплати тражену накнаду у висини $\frac{1}{2}$ тржишне вредности закупнине предметног стана. Правилно је тужени обавезан и да тужиљи у складу са чланом члана 214. ЗОО, плати затезну камату.

У том контексту су без утицаја ревидентови наводи да је за основаност тужбеног захтева битно то што предметни стан он није издавао у закуп и да због тога висина закупнине није меродавна.

Правилна је одлука другостепеног суда о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредби чланова 153. и 154. ЗПП.

Захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен, на основу члана 154.став 1. ЗПП јер се не ради о трошковима нужним за вођење ове парнице.

Како се ревизијом не доводи у сумњу правилност побијане другостепене пресуде, Врховни касациони суд је на основу члана 414. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић